

Jaarverslag 2013 van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

In 1913 is de buitenplaats Groenendaal gekocht door de gemeente Heemstede en opengesteld als wandelbos. Het 100-jarig jubileum is gevierd met een aantal activiteiten, waaronder een door de gemeente en de HVHB georganiseerde tentoonstelling in het raadhuis van Heemstede. De presentatie van het door de HVHB in eigen beheer uitgegeven boek *Groenendaal - van buitenplaats tot wandelbos* op 22 mei vormde voor de HVHB het hoogtepunt van het 'Groenendaaljaar'. Het boek is alom zeer geprezen en er zijn tot nu toe ruim duizend exemplaren van verkocht. Met de uitgave van dit boek voldoet de HVHB aan belangrijke doelstellingen van de vereniging: het geven van informatie over de geschiedenis van Heemstede en Bennebroek en het vragen van aandacht voor de voor Heemstede kenmerkende buitenplaatsen. Het Groenendaaljaar is op 30 oktober in restaurant Groenendaal afgesloten met een minisymposium, waartoe het initiatief was genomen door de HVHB. Vier inleiders hebben hun visie gegeven op de toekomst van Groenendaal. Daar zijn zeker punten uit naar voren gekomen die de gemeente bij het beheer kan betrekken. In 2013 is veel energie gestoken in de voorbereiding van de volgende uitgave van de HVHB, de 'Canon Heemstede-Bennebroek', die in het najaar van 2014 digitaal zal verschijnen. Voor de periode 2014-2017 is een Beleidsplan opgesteld en gepubliceerd op de website. Hierdoor voldoet de HVHB ook volledig aan de per 1 januari 2014 aangescherpte eisen voor (culturele) ANBI's.

1. Bestuur en commissies

Tijdens de voorjaarsbijeenkomst en algemene ledenvergadering op 23 mei is Gerry Weijers herbenoemd als bestuurslid. De historische commissie is uitgebreid met Ruud Bannink en de commissie communicatie met Louis Goulmy. Joke Dondorp heeft zich uit de historische commissie teruggetrokken, maar blijft lid van de evenementencommissie. Harry Opheikens heeft als lid van de commissie communicatie de taak van webmaster van de site www.hv-hb.nl overgenomen van Alexander Koopman, die deze taak jarenlang heeft vervuld. Een overzicht van de samenstelling van het bestuur en de commissies vindt u in HeerlijkHeden en op www.hv-hb.nl.

2. Activiteiten voor de leden

Bijeenkomsten

Met ongeveer 160 leden en belangstellenden was de voorjaarsbijeenkomst in het Heemsteedse raadhuis goed bezocht. Na het formele gedeelte, de jaarvergadering, gaf Marc de Bruijn een presentatie over de gang van zaken rond de destijds baanbrekende beslissing van het gemeentebestuur van Heemstede om voor f 318.000,- Groenendaal aan te kopen en open te stellen als wandelbos. Vervolgens liet Wim de Wagt in een interessant betoog met mooie afbeeldingen zien wat Groenendaal in de afgelopen honderd jaar heeft betekend en wat er is veranderd. De bijeenkomst werd afgesloten met een door leerlingen van Hageveld in het kader van hun maatschappelijke stage gemaakte videofilm over Groenendaal.

Tijdens de najaarsbijeenkomst op 21 november in Het Trefpunt in Bennebroek stond de Franse tijd centraal, waaraan in 2013 tweehonderd jaar geleden een eind kwam. Hillebrand de Lange heeft de ongeveer 120 aanwezigen flink wat wijzer gemaakt over de geschiedenis eind 18de, begin 19de eeuw. Na een muzikaal intermezzo van Michel en Nikolaj Duijves

(met als thema Groenendaal) wist Martin Bunnik de zaal terug te voeren naar het 19de-eeuwse Bennebroek.

Excursies

Ook in 2013 is gekozen voor excursies in, of op niet te grote afstand van Heemstede en Bennebroek.

In februari is door een, vanwege de winterse omstandigheden, beperkt aantal leden een bezoek gebracht aan het Museum de Zwarte Tulp in Lisse. In april volgde een druk bezochte excursie naar de kathedrale basiliek Sint Bavo in Haarlem. Vervolgens is in juni een wandeling gemaakt door de Haarlemse wijk Zuiderhout, in augustus het landgoed Huis te Vogelenzang bezocht en in oktober het Hodshonhuis in Haarlem.

Zoals ieder jaar heeft de HVHB ook in 2013 een centrale rol gespeeld bij de organisatie van de Open Monumentendagen.

HeerlijkHeden

Nadat eind 2011, ter gelegenheid van nummer 150, *HeerlijkHeden* op A4-formaat, dubbeldik en in kleurendruk is uitgebracht, zijn sindsdien tot eind 2013 al weer acht exemplaren in kleur en op A4-formaat verschenen. Telkens is er een ruim aanbod van artikelen. De verkoop in de boekhandel, enkele honderden exemplaren, is met succes voortgezet.

Website

De in 2012 in gebruik genomen volledig vernieuwde website van de HVHB is in 2013 verder vervolmaakt. Alle informatie over de HVHB en over de activiteiten, zoals excursies, is er op te vinden. Er kunnen (historische) vragen worden gesteld. Nummers van *HeerlijkHeden* van 1973 tot en met 2009 zijn in te zien, evenals een aantal niet meer verkrijgbare publicaties. Van alle monumenten in Heemstede en Bennebroek zijn foto's en beschrijvingen op de site te vinden. Ook de erfgoedprojecten die samen met de basisscholen zijn opgezet en de activiteiten op het gebied van karakterbehoud staan op de site.

Historische pagina De Heemsteder

De HVHB heeft wekelijks een rubriek 'Onbekend Heemstede' in *De Heemsteder* verzorgd met foto's plus een korte toelichting over onder andere Groenendaal, de Flora's in 1925, 1935 en 1953 en bedreigde monumenten. Daarnaast was er maandelijks 'Historisch Heemstede' een paginagrote rubriek, waarin een situatie of pand door de tijd heen werd getoond en toegelicht.

3. Monumenten

Een belangrijk onderdeel van de activiteiten van de HVHB is het pleiten voor het behoud van (potentiële) monumenten en het proberen te voorkomen van aantasting van het karakter van Heemstede en Bennebroek.

In 2013 vroegen onder andere de nieuwbouwplannen bij de haven van Heemstede en die langs de Cloosterweg bij het Wilhelminaplein aandacht. Ontwikkelingen omtrent het plan van de VOMAR voor een nieuwe supermarkt tussen de Binnenweg en de Eikenlaan zijn nauwlettend gevolgd.

De HVHB is met andere belanghebbenden vertegenwoordigd in een klankbordgroep voor de ontwikkeling van het Manpadslaangebied. Het behoud van het landelijk karakter van de Manpadslaan en het vrijhouden van de zichtlijn tussen twee strandwallen zijn voor de HVHB de doelstellingen. Bij de eigenaar en de gemeente is aandacht gevraagd voor een op de

gemeentelijke monumentenlijst staande en in zeer slechte staat verkerende bollenschuur langs de Manpadslaan.

Aan de zorgelijke toestand van het 17de-eeuwse rijksmonument Glipperweg 70 is in 2013 niets veranderd.

Overleg met de gemeente Heemstede over het behoud van bijzondere grafmonumenten op de begraafplaats aan de Herfstlaan is in 2013 nog niet gestart door drukte bij de gemeente. De startnotitie van de provincie Noord-Holland voor een studie voor de Duinpolderweg, een nieuwe provinciale weg tussen N205 bij Zwaanshoek en de N206 bij De Zilk, is voor de HVHB aanleiding geweest een zienswijze in te dienen. Mede daardoor wordt door de provincie een nieuw verkeersonderzoek uitgevoerd en wordt ook gekeken naar een alternatief waarbij de N207 tussen Hillegom en Lisse door wordt verlengd tot de N206. De mogelijkheid dat de Duinpolderweg door, of vlak langs, het bij GGZ-inGeest behorende bos nabij Bennebroek zal komen te liggen is nog steeds niet van de baan.

4. Overige activiteiten

Met het Noord-Hollands Archief, de Historische Vereniging Haerlem en de Stichting Ons Bloemendaal is periodiek overleg gevoerd.

Ambtelijke contacten over bouwplannen hebben plaatsgevonden met de gemeenten Bloemendaal en Heemstede. Met Heemstede is nauw samengewerkt aan de voorbereiding van diverse activiteiten in het kader van honderd jaar Groenendaal.

De historische commissie heeft zich in 2013, naast het beantwoorden van historische vragen, voornamelijk gericht op de canon van Heemstede en Bennebroek. De bedoeling is dat de canon in het najaar van 2014 op onder andere de website regiocanons.nl zal verschijnen.

5. Financiële situatie

Het ledental van de HVHB is in 2013 verder gestegen en nadert de 1100. De opbrengst van de verkoop van het boek *Groenendaal - van buitenplaats tot wandelbos* is zodanig dat samen met ontvangen subsidies de productiekosten volledig zijn terugverdiend. Mede daardoor is de financiële situatie van de vereniging gezond en is al sinds 2007 geen verhoging van de contributie noodzakelijk.

Ten slotte dankt het bestuur de vrijwilligers die zich in 2013 voor de HVHB hebben ingezet. Zij zijn onmisbaar voor het functioneren van de HVHB.